

dig dermed henvendte man sig første Gang til Kommunen med Opfordring til, at den vilde yde sit Bidrag, og tilligemed en Erklæring om, at man fandt det naturligt, at tillige Medlemmer af Kommunen tog Plads i Bestyrelsen for det nydannede Selskab. Dette skete, og Kommunen gik strax ind paa at yde et Bidrag af 10,000 Kr., hvad jo maatte anses som meget betydeligt, og jeg for mit Vedkommende nærer ikke Tvivl om, at den Interesse, som Kommunen derved har lagt for Dagen for Skolen, ogsaa vil give sig yderligere Vidnesbyrd, naar Træng dertil maatte føles fra Skolens Side. Mindretallet gjør fremdeles i Betænkningen opmærksom paa, at det Bidrag, der alt ydes, maa anses for et i og for sig meget betydeligt Bidrag og tillige maa fremtræde som saadant, naar der ses hen til det Bidrag, der ydes til alle andre Skoler rundt omkring i Provindserne. Naar der imidlertid tages Hensyn til, at Opgaven for den tekniske Skole i Kjøbenhavn har været den at virke for en kraftig og tidssparende Udvikling af den tekniske Undervisning, som kunde sætte os istand til at hævde vort danske Haandværk og Industri en passende og høderlig Plads, og naar der tillige tages i Betragtning, at denne Skole jo ingenlunde indskrænker sin Virksomhed til Kjøbenhavn alene, men lader den gaa langt derud over, ikke blot derved, at den optager Elever fra alle Steder — de meddelte Oplysninger ville vise, at i det sidste Aar have af 1,500 Elever 4—500, altsaa mindst en Trediedel ikke Jødested i Kjøbenhavn —, men ogsaa naar det tages tilhørlig i Betragtning, at den tekniske Undervisning her maa have sin store Indflydelse og Paavirkning paa Skolerne rundt omkring i Landet — hvad jeg siden nærmere skal berøre —, saa tror jeg, at man ingenlunde kan sige, at det har været et betydeligt Tilskud fra Statens Side, der er blevet ydet, og at navnlig en Sammenligning med, hvad der andetsteds ogsaa i mindre Stater ydes fra Statens Side, vil vise, at det snarere maa kaldes ringe. Naar der er henpeget til Forholdet til Skolerne omkring i Landet, saa er der et Par Bemærkninger, som jeg ikke vil tilbageholde. Det har altid været Tilfældet i Nigsdagen, fornemmelig naar der har været Spørgsmaal om Tilskud til Skoler, navnlig til højere Realskoler, som oprettedes i Landet udenfor Kjøbenhavn, at en meget væsentlig Faktor maatte være, hvor store Bidrag disse paa anden Maade havde vidst at erhverve, inden der var Tale om Statstilskud. Nu forholder det sig imidlertid saaledes, at det sidste Budget for den tekniske Skole i Kjøbenhavn opriser, at af samtlige Indtægter, 64,000 Kr., har Staten kun ydet et Bidrag af 15,000 Kr., altsaa ikke en Fjerdedel, og at derimod Budgettet for samtlige Skoler rundt omkring i Landet kun fører til Indtægt 62,000 Kr., hvoraf de have oppebaaret 20,000 Kr. af Staten, altsaa omtrent en Trediedel, og at de efter det nu fore-

liggende Forflag ville komme til at oppebære 30,000 Kr., altsaa omtrent Halvdelen af samtlige Indtægter. Dernæst er det jo en Selvfølge, at en Sammenligning blot mellem Skolernes Elevantal ikke kan føre til noget afgjørende Resultat. Det, som det kommer an paa, er, hvad Skolen udsfører. Meget lader sig vel ikke bestemt paavise, skjøndt man for den tekniske Skole her vist fuldeligt tør hævde den Betydning, som maa tillægges den Undervisning, den giver; men hvad der kan paavises, og hvad der er af største Betydning med Hensyn til det Økonomiske, er, hvor stort Omfang Undervisningen har. Selv om der forudsættes at være lige god Undervisning, saa kan det ikke negtes, at den Omstændighed, om der gives 4—6 Timers eller 50 Timers Undervisning om Ugen, gjør væsentlig Forskel i Indholdet og Udbyttet af Undervisningen. Nu er det Tilfældet, at det tekniske Selskabs Skole de sidste Aar har haft Tallet af 20—30,000 aarlig, og at samtlige Skoler udenfor Kjøbenhavn tilsammen ikke have fuldt saa stort et Beløb af Timer. Jeg tror, at blot disse to Punkter ville kunne vise, at der ikke saaledes kan tages Hensyn til Antallet af Elever; andre faktiske Forhold maa tages med i Betragtning, hvorved jeg paa ingen Maade vil antyde, at Bidragene til de andre Skoler skulde være for høje. Ivertimod er det jo i Interesse af disse Skoler og middelbart af den tekniske Skole i Kjøbenhavn, som modtager mange Elever fra de andre Skoler, at disse ogsaa faae rundtligt Bidrag. Men jeg tror at turde sige, at det Bidrag af 15,000 Kr., som gives til den tekniske Skole her, ikke kan siges at være et i og for sig betydeligt Bidrag af Staten og heller ikke kan siges at staa i noget Misforhold til, hvad der ydes til de andre Skoler. Der er et tredje Punkt, som findes i Slutningen af den vedkommende Bemærkning, og det synes at være det, som der er lagt mest Vægt paa, nemlig det, at man ved at yde større Bidrag medvirkede til at styrke det Afhængighedsforhold, som man mente, var tilstede mellem Skolen i Kjøbenhavn og de tekniske Skoler i Provindserne. Denne Opfattelse beror paa en fuldstændig Misforstaaelse. Der er ikke Spor af Afhængighed. Her er netop et Forhold tilstede, som jeg tror vil være tiltalende, nemlig den fuldeste Frivillighed. Jeg skal i den Henseende — skjøndt jeg skal indskrænke mig saa meget som muligt — gjøre et Par Bemærkninger, som nærmere ville belyse dette. Jeg vil da først gjøre en Bemærkning med Hensyn til et Punkt, som ikke ligesvem berører selve Forholdet imellem Skolen i Kjøbenhavn og Skolerne rundt om i Landet, men som dog er fremkommet fra en æret Taler her, nemlig dette, at Skolen i Kjøbenhavn tillige ved sin Medvirkning til Fordelingen af de Bidrag, som ydes til Skolerne i det Hele, virker som en